

Strunen van wierde tot wierde bij Stedum en Loppersum

De Vereniging Kleine Dorpen Groningen heeft in de provincie 23 'Struunroutes' uitgezet, wandelingen die door het afwisselende Groninger platteland gaan. Journalist en verwoed wandelaar Han Vermaat loopt elke week een route en doet verslag in het Groninger Dagblad. Deze week Struunroute 7, wandelen bij Stedum en Loppersum.

aan doet. Zo te zien is hij al oud, maar het prachtige beest is pas drie en een half jaar. „Hij heeft last van zijn hart”, vertelt zijn bazin, „door een longontsteking is zijn hartspier vergroot.” De New Foundlander is erg vriendelijk en wil graag aangehaald worden. Zo te zien heeft hij plezier in zijn leven, maar alles moet op zijn eigen, rustige tempo. „De medicijnen kosten honderd gulden per maand”, zegt de vrouw, „maar als hij zo blijft, heb ik het er graag voor over.” Even later lopen ze langzaam naar Stedum terug.

Tussen Stedum en Westeremden is het landschap open, de wandelaar kan kilometers ver kijken. Aan de horizon staan bomenrijen, waardoor het er minder kaal is dan in bijvoorbeeld het zuidwesten van Friesland. De boerderij Filinga ligt half verscholen tussen grote kastanjabomen voorzichtig het land te bekijken. Deze boerderij heeft een schitterend voorhuis dat in een villa-wijk niet zou misstaan. Langs de Bredeweg naar Westeremden hangen de iepen vermoeid voorover, een gevolg van de wind. Boven het weiland is een veldleeuwerik aan het fluiten. De zon begint voorzichtig te schijnen, de lucht tussen de wolken is blauw. Het is half oktober een ideale dag voor een wandeling.

Intieme sfeer

De kerk van Westeremden ligt in het midden van het dorp en de weg stijgt langzaam als de wandelaar de wierde oploopt. Vanuit de kerk lopen een aantal paden als spaken in een wiel naar de rand van het dorp, om het dorp loopt een ringweg. De huizen op de wierde zijn vrij klein en staan dicht bij elkaar, wat een intieme sfeer geeft. De grond van de wierde is vruchtbaar, vandaar dat veel wierden in het begin van deze eeuw gedeeltelijk zijn afgegraven. De wierdegrond bracht in de veenkoloniën en in Holland veel geld op. Westeremden

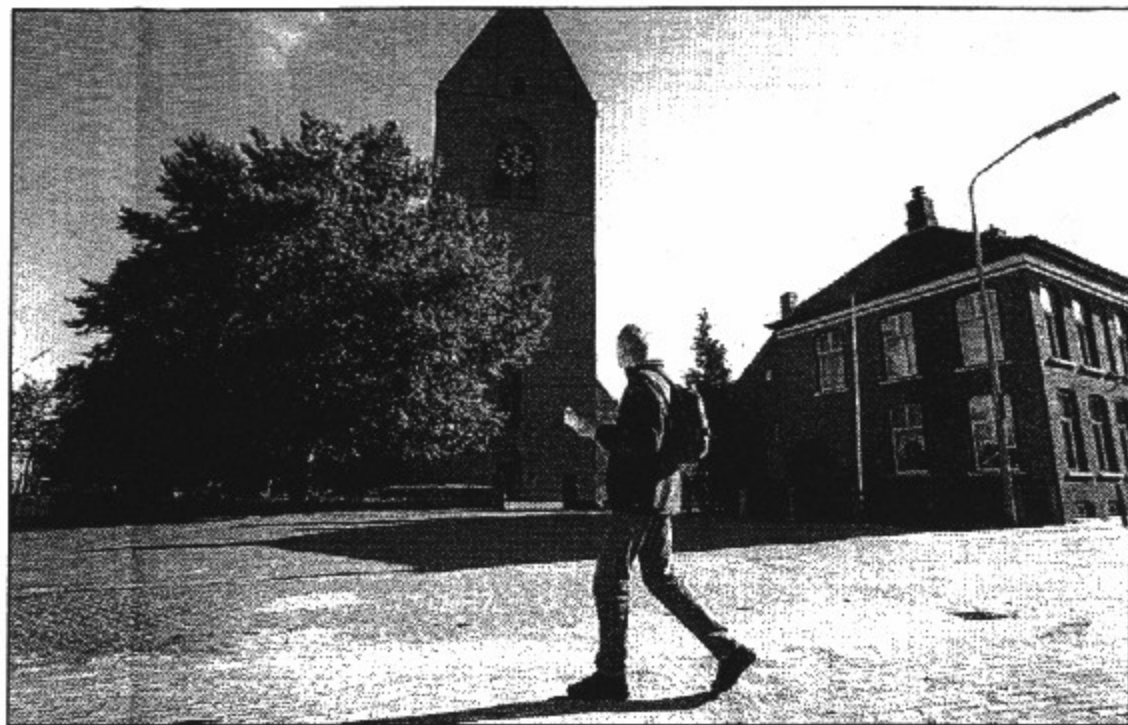
heeft er een haventje aan te danken.

De geur van het vers gemaaid gras maakt het lopen langs de Westeremder maar aangenaam. Het zonnetje en een licht briesje lijken de geur te versterken. Aan de overkant van de maar loert een reiger wantrouwend naar de voorbijganger. De kerktoren van Loppersum staat op zijn wierde als een bak in het landschap. In Loppersum zijn veel winkels zijn tussen de middag gesloten en heerst de middagrust. Na Loppersum gaat het verder over een schelpenfietspad tussen de weilanden. Links is een brede sloot, bedekt met kroos. De smalle sloot aan de rechterkant staat vol met riet. Koeien en schapen kijken nieuwsgierig op. Alleen in de verte is het autoverkeer te horen, het zachte briesje doet het riet ruisen, de schelpen knersen onder de wandelschoenen.

'Zo old as Stadsweg'

Het enige onverharde deel van de route is de oude Stadsweg tussen Winneweer en Kröddeburen. Ooit was dit de belangrijkste weg tussen Delfzijl en Groningen. „Na het graven van het Damsterdiep in 1424 en de aanleg van een trekpad langs dit kanaal, verloor de Stadsweg haar functie”, staat in de routebeschrijving. „Wat overbleef is het gezegde: 'Zo old as Stadsweg'.” Het perceel links van de Stadsweg ligt lager dan het perceel rechts, het lijkt alsof je over een dijk loopt. Dit komt door de steenfabriek die hier heeft gestaan. Onder de teeltaarde lag een zware, vette kleisoort die uitstekend geschikt is voor het bakken van stenen. De bouwvoor werd verwijderd en de klei afgegraven. Nadat de teeltaarde weer was teruggebracht, was het land weer geschikt voor gebruik. Zo'n afgeticheld perceel ligt altijd lager dan het omringende land.

Lellens ligt net als de andere wierdedorpen als een eiland in het open landschap. Het dorpje

▲ De toren van Loppersum staat als een bak in het landschap. De op een na bekendste toren van de provincie is vanaf veel plekken van Struunroute 7 te zien.

Foto: Harry Tieintan

ADVERTENTIE

lijkt uitgestorven, er vrijwel geen mens op straat. In Stedum is het drukker. Bij de haven zijn een aantal mannen aan het vissen. De huizen in de Hoofdstraat staan dicht op elkaar, wat de straat een besloten karakter geeft. De besloten, kaarsrechte Hoofdstraat vormt een contrast met de open, cirkelvormige ruimte rond de kerk. Het grachtje om de kerk doet denken aan een slotgracht. De kerk met de grond er omheen en het water heeft een Engelse sfeer. Het stationnetje is nog een paar honderd meter verder, dan is de wandelaar weer terug bij het beginpunt.

Struunroute 7 is volgens de beschrijving twintig kilometer. De route is een 4,5 uur te lopen. Het grootste deel van de route gaat over verharde wegen, zware wandelschoenen zijn niet nodig. In Loppersum is een cafetaria, de café's in Stedum en Loppersum zijn vanaf vier uur 's middags geopend.

■ In Friesland heten ze terpen, maar de Groningers noemen ze wierden. Kunstmatige, bebouwde heuvels, die bij vloed boven het water uitsteken. Later kwamen er hele dorpen op te staan en wandelaars van Struunroute 7 komen langs een aantal van deze dorpen. De wandeling begint in Stedum en doet verder de wierdedorpen Westeremden, Loppersum en Lellens aan.

Door Han Vermaat

De Laan van Nittersum in Stedum was ooit de oprijlaan van de gesloopte borg, nu is het een geliefde plek om de hond uit te laten. Een grote, langharige hond loopt rustig naast zijn bazin. Het is een zwarte New Foundlander, die het erg kalm